

กิจกรรมนิทานกระดานปัก

ความเป็นมาและความสำคัญของการอ่าน

กระบวนการสร้างสติปัญญาของมนุษย์หนทางหนึ่งที่เป็นหนทางสำคัญ คือ "การอ่าน" ไม่ว่าจะอ่านจากหนังสือหรือสื่อใด ๆ ก็ล้วนแต่มีความสำคัญในการสร้างพฤติกรรมแห่งการ "เรียนรู้ตลอดชีวิต" ทั้งสิ้น ยิ่งถ้ามีขั้นตอนการบ่มเพาะที่เหมาะสมน่าสนใจ เราความรู้สึก และทำอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้บุคคลนั้นมีนิสัยรักการอ่าน นำสู่การพัฒนาความคิดได้อย่างกว้างไกลไม่สิ้นสุด เพื่อส่งเสริมนิสัยรักหนังสือในเด็กปฐมวัย คือกระบวนการส่งเสริมให้พ่อแม่มีความสุขกับลูกน้อยโดยมีหนังสือเป็นสื่อสานสายใยในครอบครัว และสร้างพื้นฐานการศึกษาตั้งแต่วัยเยาว์ นั้นหมายถึงผู้ใหญ่ทุกคนพึงตระหนักรู้ว่า "วัยเด็กเล็ก" โดยเฉพาะในช่วงปีแรกของชีวิต เป็นช่วงวัยที่พึงเพาะกล้าเมล็ดพันธุ์แห่งการอ่านในเด็กด้วยการจัดกระบวนการในการกระตุ้นให้เด็กเห็นความสำคัญของการอ่านอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอจนเป็น "นิสัย" ด้วยความเชื่อว่าการอ่านเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ชีวิตเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุดวิธีหนึ่ง และวิธีที่จะทำให้เด็กสนใจการอ่านมากขึ้น คือ พ่อ แม่ หรือผู้ดูแลเด็กหยิบจับหนังสือบ่อย ๆ และใช้หนังสือเป็นกระบวนการหนึ่งในการพัฒนาเด็ก จนเป็น "นิสัย" พร้อมการใช้หนังสือเป็นสื่อหรืออุปกรณ์ประกอบ "การเล่น การเล่า และการเรียนรู้" อย่างมีสีสัน สนุกสนานไม่น่าเบื่อ ถ้าผู้ใหญ่ทำได้ เด็กก็จะชินกับหนังสือและการอ่านจนคิดเป็น "นิสัย" เช่นกัน

การอ่านนอกจากเป็น กระบวนการสร้างสติปัญญา ที่ดีแล้วยังมีส่วนช่วยในการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านอารมณ์ และจิตใจให้แก่ผู้อ่านด้วย ยิ่งผู้อ่านได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินจากเรื่องที่ทำมากเท่าไร การเรียนรู้ก็ยิ่งพัฒนาขึ้นเท่านั้น การอ่านกับเด็กจึงเป็นสิ่งสำคัญที่คุณควรปลูกฝังและส่งเสริมให้เด็กรักการอ่านตั้งแต่ยังเล็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงปฐมวัยเพราะเด็กในวัยนี้จะซึมซับและเรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวได้ง่ายและรวดเร็ว ยิ่งถ้าได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากคุณครูเป็นประจำและสม่ำเสมอด้วยแล้ว เด็กก็จะเกิดความคุ้นเคยและเคยชินกับการอ่านหนังสือจนพัฒนาเป็นนิสัยรักการอ่านโดยไม่รู้ตัว

เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ครูและนักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่าน ตลอดจนมีนิสัยรักการอ่านทั้งในและนอกสถานศึกษา โรงเรียนบ้านเนินรัก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จึงพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ ส่งเสริมผู้ใช้คือครูใช้ห้องสมุดสำหรับการสอนและทำผลงานวิชาการของตน นักเรียนใช้ห้องสมุดสำหรับการเรียน สำหรับสร้างอุปนิสัยที่ดีและให้ตนมีความเจริญเติบโตในทางสติปัญญาให้มีนิสัยที่ดี รู้จักหนังสือต่าง ๆ โดยกว้างขวาง เด็กที่เริ่มอ่านหนังสือได้ถ้ามีหนังสือให้อ่านแล้วจะสนใจในการอ่านมาก โดยดำเนินการจัดกิจกรรมห้องสมุดมีชีวิต ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีความเคลื่อนไหวมีชีวิตชีวา มีการเปลี่ยนแปลง

ให้สอดคล้องกับสังคมและการเรียนรู้ตลอดจนความต้องการของผู้ใช้ จัดหาทรัพยากรเทคโนโลยีเพื่อให้ผู้ใช้ได้ประโยชน์สูงสุด จัดห้องสมุดมีชีวิตเน้นมิติ “ผู้เรียนเป็นสำคัญ” ซึ่งมีแนวคิดที่ผู้เรียนจะสามารถเรียนรู้ประสบผลสำเร็จได้จะต้องได้รับการสนับสนุนจากบุคคลที่เกี่ยวข้องตามภารกิจและหน้าที่จึงควรดำเนินการจัดสภาพอันพึงประสงค์เพื่อให้บริการที่ดีที่สุดสำหรับผู้เรียนใช้เป็นแหล่งเรียนพัฒนาศักยภาพสูงสุดโดยการดำเนินงานตามมาตรฐานที่กำหนดทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ

สำหรับการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านระดับปฐมวัยให้เป็นผู้มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนคือ เด็กรักการอ่านและสนใจใฝ่รู้ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว มีความต้องการในการเรียนรู้เรื่องที่ตนสนใจ มุ่งมั่นที่จะเรียนรู้อย่างเหมาะสมกับวัย โรงเรียนบ้านเนินรัก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ได้จัดทำห้องสมุดสำหรับเด็กระดับปฐมวัยชื่อ “บ้านอนุบาลหนอนน้อย” มีหนังสือที่เหมาะสมกับวัย จัดบรรยากาศที่เอื้อและกระตุ้นให้เด็กสนใจใฝ่รู้ อยากอ่านหรือหยิบหนังสือดูตามความสนใจและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน "การเล่น การเล่า และการเรียนรู้" มีวัตถุประสงค์ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เกิดความสนใจ ใฝ่รู้ และรักการอ่าน
2. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเด็กปฐมวัยให้สามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิดที่ได้จากการอ่าน โดยการเล่น การเล่า การวาดภาพ การเขียน และการปั้น

กิจกรรมนิทานกระดาษปั้น

วัสดุอุปกรณ์

1. กระดาษปั้นดินน้ำมัน

2. ดินน้ำมันไร้สาร

ขั้นตอนการทำนิทานกระดานปั้น

ขั้นตอนที่1. ปั้นดินน้ำมันเป็นรูปต่างๆตามที่ต้องการ

ขั้นตอนที่
ที่ต้องการนำมาเล่า

2. นำดินน้ำมันที่ปั้นเสร็จเรียบร้อยแล้วจัดวางลงบนกระดานตามเนื้อหาของนิทาน

ผลงานนิทานกระดานที่เสร็จสมบูรณ์แล้ว

การจัดกิจกรรมนิทานกระดาน

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ครูร่วมกันวางแผนในการจัดกิจกรรมที่ต่อเนื่องและสอดคล้อง เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยใช้สื่อที่เป็นนิทานในรูปแบบอื่นๆ
2. ครูจัดกิจกรรมการอ่านโดยใช้กิจกรรมนิทานกระดานป้อน และดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้
  - ขั้นที่ 1 ครูเล่านิทานจากหนังสือนิทานภาพ โดยครูกระตุ้นความรู้เบื้องต้นของเด็ก และแนะนำหนังสือก่อนที่จะเริ่มอ่านให้ฟัง เด็กได้คาดเดาว่าเรื่องที่เห็นจากภาพปกน่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
  - ขั้นที่ 2 ฝึกให้เด็กรับรู้โครงเรื่อง โดยครูอ่านออกเสียงรวดเดียวให้จบเรื่อง ไม่มีการถามคำถามสอดแทรกระหว่างการอ่านให้เด็กฟัง
  - ขั้นที่ 3 การใช้ภาษาสื่อสาร โดยครูอ่านซ้ำรูปภาพและอ่านซ้ำข้อความในหนังสือ และขณะที่ครูอ่าน มีการหยุดฟังความคิดเห็น และฟังคำถามของเด็กไปที่ละหน้า
  - ขั้นที่ 4 ครูนำดินน้ำมันที่ปั้นเป็นตัวละครจากนิทานที่เล่าให้เด็กฟังนำมาให้เด็กดู
  - ขั้นที่ 5 ครูใช้ตัวละครดินน้ำมันที่ปั้นเตรียมไว้เล่านิทานเรื่องเดิมให้เด็กฟัง โดยใช้กระดานป้อนเป็นพื้นฉาก
  - ขั้นที่ 6 ครูและเด็กช่วยกันเล่านิทานกระดานป้อน
  - ขั้นที่ 7 สังเกตพฤติกรรมและความสนใจของเด็กจากการร่วมกิจกรรม
3. หลังจากร่วมกิจกรรมกับครู เด็กสามารถปฏิบัติกิจกรรมนิทานป้อนด้วยตนเองได้ โดยเด็กเป็นผู้ปั้นตัวละครที่ตนเองชอบจากนิทานและเป็นผู้เล่าเรื่อง ครูส่งเสริม กระตุ้นและให้คำแนะนำกับเด็ก ให้ใช้หนังสือนิทานจากห้องสมุดเป็นแนวทางในการอ่านจำเรื่องราว และเลือกตัวละครที่ชอบแล้วนำมาปั้น
4. พฤติกรรมการเรียนรู้และนิสัยรักการอ่านของเด็กพัฒนาเพิ่มมากขึ้น เมื่อเด็กสามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิดที่ได้จากการอ่านผ่านการเล่น การเล่า การวาดภาพ การเขียน และการปั้น โดยเด็กสามารถปั้นนิทานกระดานป้อนจากเรื่องที่เด็กสนใจและแต่งขึ้นเอง
5. ประเมินผล
  1. นักเรียนสามารถใช้หนังสือเป็นแนวทางในการอ่าน จำเรื่องราวรูปภาพในแต่ละบทได้
  2. นักเรียนสามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิดที่ได้จากการอ่านโดยการเล่น การเล่า การวาดภาพ การเขียน การปั้น
  3. นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะอ่านอย่างอิสระ
  4. นักเรียนสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่อยากรู้
  5. นักเรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้วยความเต็มใจ

เกณฑ์การประเมิน

1. นักเรียนสามารถใช้หนังสือเป็นแนวทางในการอ่าน จำเรื่องราว รูปภาพในแต่ละบทได้

- 4 หมายถึง นักเรียนสามารถใช้หนังสือเป็นแนวทางในการอ่าน จำเรื่องราว รูปภาพ
ในแต่ละบทได้ด้วยตนเอง และเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นได้
- 3 หมายถึง นักเรียนสามารถใช้หนังสือเป็นแนวทางในการอ่าน จำเรื่องราว รูปภาพ
ในแต่ละบทได้ด้วยตนเอง
- 2 หมายถึง นักเรียนสามารถใช้หนังสือเป็นแนวทางในการอ่าน จำเรื่องราว รูปภาพ
ในแต่ละบทได้ โดยครูให้คำแนะนำเป็นบางครั้ง
- 1 หมายถึง นักเรียนสามารถใช้หนังสือเป็นแนวทางในการอ่าน จำเรื่องราว รูปภาพ
ในแต่ละบทได้ โดยครูคอยให้คำแนะนำทุกครั้ง

2. นักเรียนสามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิดที่ได้จากการอ่านโดยการเล่า การวาดภาพ การเขียน การปั้น

- 4 หมายถึง นักเรียนสามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิดที่ได้จากการอ่านโดยการเล่า
การวาดภาพ การเขียน การปั้นด้วยตนเอง และเป็นแบบอย่างแก่
ผู้อื่นได้
- 3 หมายถึง นักเรียนสามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิดที่ได้จากการอ่านโดยการเล่า
การเล่า การวาดภาพ การเขียน การปั้นด้วยตนเอง
- 2 หมายถึง นักเรียนสามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิดที่ได้จากการอ่านโดยการเล่า
การเล่า การวาดภาพ การเขียน การปั้น โดยครูให้คำแนะนำเป็นบางครั้ง
- 1 หมายถึง นักเรียนสามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิดที่ได้จากการอ่านโดยการเล่า
การเล่า การวาดภาพ การเขียน การปั้น โดยครูให้คำแนะนำทุกครั้ง

3. นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะอ่านอย่างอิสระ

- 4 หมายถึง นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะอ่านอย่างอิสระ และชักชวนผู้อื่น
ร่วมกิจกรรมด้วย
- 3 หมายถึง นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะอ่านอย่างอิสระเฉพาะตนเอง
- 2 หมายถึง นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะอ่านอย่างอิสระ โดยต้องให้ครู
แนะนำเป็นบางครั้งแต่ยังรู้สึกสนุกอยู่
- 1 หมายถึง นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะอ่านอย่างอิสระน้อย โดยต้องให้ครู
แนะนำทุกครั้ง

4. นักเรียนสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่อยากรู้

- 4 หมายถึง นักเรียนสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่อยากรู้ด้วยตนเอง และเป็นแบบอย่างให้แก่ผู้อื่นได้
- 3 หมายถึง นักเรียนสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่อยากรู้ได้
- 2 หมายถึง นักเรียนสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่อยากรู้ได้ โดยครูเป็นผู้ชี้แนะเป็นบางครั้ง
- 1 หมายถึง นักเรียนสามารถตั้งคำถามง่ายๆ ได้ โดยครูต้องเป็นผู้ชี้แนะทุกครั้ง

5. นักเรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้วยความเต็มใจ

- 4 หมายถึง นักเรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้วยตนเอง และเป็นแบบอย่างให้แก่ผู้อื่นได้
- 3 หมายถึง นักเรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้วยตนเอง
- 2 หมายถึง นักเรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามที่ครูกำหนด โดยครูเป็นผู้ชี้แนะ เป็นบางครั้ง
- 1 หมายถึง นักเรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามที่ครูกำหนด โดยครูต้องเป็นผู้ชี้แนะทุกครั้ง

แบบสังเกตพฤติกรรมความสนใจด้านการอ่านของเด็กปฐมวัย

ข้อ	พฤติกรรมความสนใจด้านการอ่าน	ระดับ			
		4	3	2	1
1	นักเรียนสามารถใช้หนังสือเป็นแนวทางในการอ่าน จำเรื่องราว รูปภาพ ในแต่ละบทได้				
2	นักเรียนสามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิดที่ได้จากการอ่าน โดยการเล่น การเล่า การวาดภาพ การเขียน การปั้น				
3	นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะอ่านอย่างอิสระ				
4	นักเรียนสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่อยากรู้				
5	นักเรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้วยความเต็มใจ				

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิการ์ณ สุสม (2533) “การศึกษาความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการสังเกตของเด็กปฐมวัย
ที่ได้รับการเล่นสร้างสรรค์” วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
- กันยา สุวรรณแสง (2538) จิตวิทยาทั่วไป *General psychology*. กรุงเทพมหานคร : อักษรพิทยา
- ณัฐพร พรไชยเดช (2554) สื่อการเล่นของเด็กปฐมวัย [http:// www. gotoknow.org](http://www.gotoknow.org)
- คารารัตน์ อุทัยพยัคฆ์ (2554) พฤติกรรมอื่น ๆ ที่เด็กมีต่อหนังสือ <http:// www. gotoknow.org>
- บวร งามศิริอุดม (2547) คู่มือวิทยากร โรงเรียนพ่อแม่สำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข กรมอนามัย
กระทรวงสาธารณสุข
- สุจิตรา ทวีชีพ (2542) วารสารการศึกษาเด็กปฐมวัย ปีที่ 2 ฉบับที่ 3 กรกฎาคม

ประวัติผู้นำเสนอผลงาน

ชื่อ นางสาวรัศมี จิรวินวัฒน์ภัทร
วัน เดือน ปีเกิด 11 เมษายน 2517
วุฒิการศึกษา พ.ศ. 2541 ครุศาสตรบัณฑิต (การศึกษาปฐมวัย)
สถาบันราชภัฏเพชรบุรี
พ.ศ. 2549 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การศึกษาปฐมวัย)
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
ตำแหน่ง ครู อันดับ คศ.2 โรงเรียนบ้านเนินรัก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1
ที่อยู่ 159 หมู่ 2 ตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี 76140
โทรศัพท์ 081- 9425459
อีเมล nearnrak @ hotmail.co.th